

Natuurbeschermingsvereniging

West Zeeuws-Vlaanderen

Secretariaat:
 Philipsweg 9a,
 4501 PH OOSTBURG
 e-mail: secretariaat@duumpje.nl

Oostburg, 24 juni 2025.

Aan:

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Nieuwbouw Kerncentrales
 Postbus 111
 9200 AC Drachten

Ingediend via www.rvo.nl/nieuwbouw-kerncentrales

Betreft: Inspraakreactie re: concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Nieuwbouw Kerncentrales

Behandeld door: Bestuur en Werkgroep Planologie van NBV 't Duumpje

Geachte lezer,

Deze inspraakreactie wordt ingestuurd namens Natuurbeschermingsvereniging 't Duumpje West Zeeuws-Vlaanderen. De vereniging heeft ruim 350 leden en is een lidorganisatie van de Zeeuwse Milieufederatie (ZMf). Het werkgebied van de vereniging wordt begrensd door de kustlijn (Westerschelde/Noordzee), de grens met België en in het oosten door de westelijke Braakmandijk.

Van de alternatieven, die meegenomen worden in het plan-MER, ligt het deel Paulinapolder van de Terneuzen A locatie (Mosselbanken/Paulinapolder) binnen ons werkgebied. Hij lijkt ons goed om er in dit verband op te wijzen dat de industriecluster Mosselbanken/Paulinapolder nu niet bestaat. (zie blz.35) De kwalificatie 'industriecluster' kan terecht toegekend worden aan de Mosselbanken, echter om daar in dit verband in één noemer de Paulinapolder aan te verbinden getuigt van misplaatst opportunisme.

Wij hebben eerder op de concept-NRD voor het 380kV-station met een inspraakreactie gereageerd; wat ons commentaar m.b.t. ruimtebeslag en impact in de Paulinapolder betreft, kunnen deze zaken niet los van elkaar worden gezien. Wij stellen hiernu opnieuw vast dat het beoogde ruimtebeslag enorme proporties zal hebben en ten koste zal gaan van huidige bestemmingen, natuurlijke habitats, leefbaarheid en bestaande ruimtelijke functies; deze grote maatschappelijk impact vraagt om zorgvuldige afwegingen. Wij vragen ons serieus af of '*een beschouwing op redelijkheid*' (zie blz. 26 onder 3.3) voor voornoemde locatie, mede gezien de beschikbare tijdlijn, dezelfde zorgvuldigheid krijgt toebedeeld als een zg. Waarborglocatie.

Wij brengen aanvullend de volgende zaken, die vnl. betrekking op onze verenigingsbelangen en ons werkgebied, onder uw aandacht.

- **Blz. 5. CO₂-neutraliteit van kernenergie.** Buiten beschouwing blijft hier de CO₂-emissie, die gekoppeld is aan opwerking/opslag van radioactief materiaal. Er wordt verwezen naar het NPRA en een separate mer-procedure. Daar waar de CO₂ neutraliteit van kernenergie wordt toegelicht, is het simpelweg verwijzen naar een ander programma voor dit aspect, slecht voor de geloofwaardigheid. Er dient minimaal een beschouwing over CO₂ voor de opwerkingsfase opgenomen te worden. (getalsmatige inschatting /onderbouwing niet- relevant o.i.d.).
- **Blz. 8. Radioactief afval blijft 100 jaar bovengronds;** de verantwoordelijkheid voor ondergrondse eindberging (voor >1000 jaar?) wordt bij toekomstige generaties gelegd. Welke overwegingen liggen er ten grondslag aan een besluit om de verantwoordelijkheid voor de oplossing van een mondiaal probleem bij toekomstige generaties te leggen? Voor klimaatverandering wordt de rekening daar bewust niet neergelegd. Wat is er bepalend voor het verschil in benadering?
- **Blz. 24. Tabel 3.1.** Er zijn in de tweede selectiefase locaties afgevalen op basis van diverse criteria. Genoemd worden o.a. ecologie, landschap en ruimtelijke kwaliteit; stuk voor stuk containerbegrippen, waarmee men zonder nadere duiding alle kanten op kan. Aan de hand van welke criteria werden hier bv ruimtelijke kwaliteit of landschapskwaliteit beoordeeld? En wat is het resultaat van een soortgelijke toetsing voor de locatie Paulinapolder? Zonder nadere duiding van een kenmerkende identiteit, duurzaamheid etc. lijkt dat nu een volstrekt willekeurig proces.
- **Blz. 38.** Bij de beoordeling van de longlistlocaties werd o.a. voor het onderdeel ‘Techniek’ ook het kostenaspect meegenomen. (Naar financiële nadelen van het gebruik van koeltorens wordt ook gerefereerd op pag. 23.) Het is volstrekt onduidelijk of in deze kostenbeoordelingen een prijs werd verdisconteerd voor de schade/inbreuk op de aanwezige natuur. Welke kosten brengt thermische waterverontreiniging met zich mee? Is er een negatief effect van de toegepaste koelwaterchemicaliën verdisconteerd bij toepassing van koeltorens?
- **Blz. 39/Tabel 4.3.** Impact op Natura-2000 gebieden wordt in deze tabel steeds gerelateerd aan stikstof. Bij de beoordeling of er sprake is van een inbreuk op de kwaliteit van de natuur moeten ook andere effecten dan die van stikstof worden meegenomen. Een, in het c-NRD onvermeld gebleven, stuk unieke estuariene natuur aan de Westerschelde, direct grenzend aan de Paulinapolder is het Paulinaschor, in beheer bij Het Zeeuwse Landschap. Het Paulinaschor maakt als deelgebied van de Westerschelde, onderdeel uit van één van de 40 Geosites van UNESCO: het Geopark Schelde Delta. Het is een vogelgebied bij uitstek; de schorren en slikken worden het hele jaar drukbezocht door een grote diversiteit aan vogels, waaronder steltlopers als rosse grutto, zilverplevier, bonte strandloper en scholekster. De aangrenzende Paulinapolder is hun hoogwatervluchtplaats. De Westerscheldedijk ter plaatse is een belangrijke plaats voor zeldzame vlinders als de koninginpage en kaaskruiddikkopje. De uitgestorven gewaande gevlamde grasuil is hier in 2021 herontdekt. Aantasting van dit voorland van de Paulinapolder is onacceptabel. In dit verband verwijzen we naar de problemen die er in het verleden zijn geweest met compensatie van de estuariene natuur van de Westerschelde gerelateerd aan de verdiepingen. (Hedwigepolder-dossier)
- **Blz. 40.** *“Bij Terneuzen heeft locatie A op alle aspecten minder belemmeringen dan locatie B. Locatie A lijkt qua haalbaarheid en effecten vergelijkbaar met de andere gebieden.”* Wij plaatsen hier grote vraagtekens bij. De overwegingen om de locatie Terneuzen B te laten vervallen en locatie A te handhaven voor nader onderzoek, zijn onvoldoende gefundeerd en overtuigen allerminst. Een correcte vergelijking dient o.a. mede gebaseerd te zijn op de grootte van het Paulinapolder deel, waarvoor de huidige agrarisch bestemming dient te vervallen.

Om enkel op basis van een *'aannemelijkheid dat een stuk van de polder deel gaat uitmaken van het voornemen'* genoemde conclusie te trekken is o.i. onacceptabel; het dient geografisch afgebakend te zijn. Gaat het om een reepje of om een halve polder? E.e.a. kan ook niet los gezien worden van de mogelijke vestiging van het 380kV station in deze polder. Het volgende commentaar m.b.t. het ruimtebeslag uit onze inspraakreactie op het concept-NRD voor het 380kV is ook hier van toepassing.

- De bestaande, voornamelijk agrarische, bestemming van de Paulinapolder laat geen industrie toe. Een goede ruimtelijke onderbouwing in planologische procedures om dit te wijzigen, moet aantonen dat de afwijkingen van de huidige, bestaande bestemming geen of minimale gevolgen voor de omgeving hebben. Het ligt o.i. in dit opzicht dan ook voor de hand om primair een locatie te zoeken, waar industriële / bedrijfsbestemmingen al planmatig werden vastgelegd. Vanuit dit gezichtspunt zou de Paulinapolder geen zoeklocatie moeten zijn.
- Het gezochte ruimtebeslag mag niet ten koste gaan van het natuurlijke landschap. Bedreigingen voor de natuur moeten op afstand blijven. Het natuurlijke landschap wordt in Nederland steeds schaarser. Het inzicht om verschaalde en versnipperde natuurgebieden te herstellen door ze aaneen te sluiten wordt al sinds de introductie van de EHS in de praktijk gebracht. Uitbreidingen (vaak met compensatienatuur voor industriële groei elders) hebben natuurgebied de Braakman gemaakt tot wat het nu is: belangrijk onderdeel van Natuurnetwerk Zeeland. Een keuze voor de Paulinapolder betekent een 'sprong' van industriële bestemmingen over natuurgebied de Braakman heen, waardoor dit gebied –in conflict met die EHS gedachte- geïsoleerd raakt van het achterland met de aansluitende migratiecorridors voor biodiversiteit die gevormd worden door het dijkenpatroon in de Paulinapolder.
- **Blz. 45.** Hier staat vermeld dat er windturbines staan op de Mosselbanken (Valuepark Oost); dit is niet correct: er staan hier geen windturbines. De plannen die er ooit waren, om in de Paulinapolder (niet op de Mosselbanken dus!) windturbines te bouwen, werden **ingetrokken**. O.a. onze vereniging diende een zienswijze in, omdat plaatsing een onacceptabele invloed zou hebben op de functie van de Paulinapolder als hoogwatervluchtplaats voor de vogels uit het Westerscheldebekken.

'Een beschouwing op redelijkheid' voor de locatie Terneuzen A. (blz26). We mogen dan –juridisch gezien- uitgaan van een eerlijke, rationele en logische beslissing, gebaseerd op gezond verstand. Wij hopen met bovenstaande een bruikbare bijdrage te hebben geleverd om dat te bewerkstelligen. In de uiteindelijke selectie zullen economische evaluaties een hoofdrol krijgen. Welke waarde kennen we daarin toe aan verdwijnende natuur, landschapskwaliteiten en het welzijn van de omgeving? Daar zijn geen tabellen voor, ze zijn van onschatbare waarde!.

Wij wensen u veel succes.

Met vriendelijke groeten,
Namens NBV 't Duumpje
J. Timmers.

